

BABO

Illustraties: ©2020 studio Tinne Luyten – in co-creatie met UCLL

Geweld in het gezin bespreekbaar maken met jonge kinderen.

Babo in het kort:

- Babo wil jonge kinderen en hun gezin helpen met:
 - ‘Taal’ geven aan gewoontes, relaties en gevoelens
 - Benoemen van geweld en verwaarlozing op niveau van het kind
 - Mentaliseren rond geweld om escalaties en geweld te stoppen
 - Weerbaar op te komen voor zichzelf en veerkrachtig voor zichzelf te zorgen
- ‘taal’ aan te reiken en met het kind/gezin te communiceren via de ‘taal’ van het kind
- Praten MET het kind en niet over het kind

Babo in het kort:

- Kinderen als volwaardige partner zien, ze zijn vaak beter op de hoogte dan we denken, ze zien/voelen veel
- Gezin als systeem- de noden van alle gezinsleden worden besproken
- Babo helpt om *met* en *op maat* van het kind te praten en niet *over* het kind
- Draagkracht én geweld bespreekbaar maken (doorbreken van 'er is niets aan de hand')
- Samen zoeken naar oplossingen met Babo – traumasensitieve zorg.

Hoe is Babo geboren?

Hoe is Babo tot stand gekomen?

- Nood:
 - Handelingsverlegenheid onderwijs
 - Vaak over het hoofd van het kind heen wordt gesproken in hulpverlening.
 - Erg weinig materiaal dat 'het spreken met jonge kinderen over het gezin en geweld' ondersteunt.
- Ontwikkeling prototype
- Onderzoeksfase
- Babo-box lancering

Babo: Wie, wat, hoe?

De Babo-methodiek

- Neutrale figuren en tekeningen
- Ruimte om Babo op eigen manier te gebruiken
- Gericht op beleving, geen waarheidsvinding
- Spelenderwijs
- Beelden die het narratieve ondersteunen
- Taal geven aan... via het lijfje...
- Van laagdrempelig tot interventie
- Individueel, in gezin of in groep

- Van 3 tot 8 à 10 jaar (ook voor anderstaligen)

Inhoud Babo-box

Inhoud Babo-box

- 72 Prenten in groot en klein formaat (overzicht handleiding pg. 70 e.v.)
- 3 Verhalenfiches
- Babo handpop
- Handleiding met theoretisch en praktisch kader + 26 werkvormen binnen 4 thema's

Babo reikt taal, beelden en werkvormen aan om met jonge kinderen en het gezin concreet aan de slag te gaan binnen 4 thema's:

HET GEZIN VERKENNEN, 1-14

In welk gezin leeft het kind? Hoe ervaart het kind de relaties in het gezin?

OMGAAN MET MOEILIJKE MOMENTEN EN OPKOMEN VOOR JEZELF, 35-58

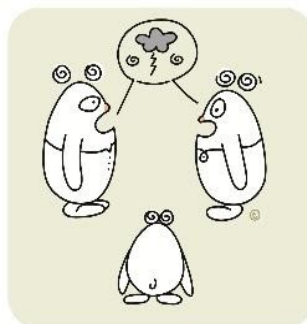
Hoe kan het kind een veilige plek vinden voor zichzelf en veerkrachtig omgaan met geweld?

REGELS, BEHOEFTES EN AFSTEMMING IN HET GEZIN, 15-34

Welke regels heeft het gezin? Wordt het kind gezien in het gezin?

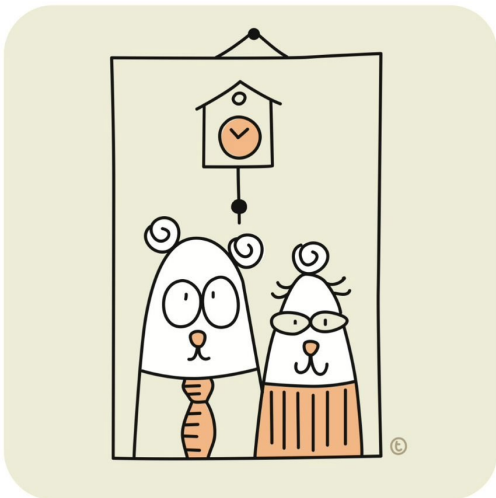
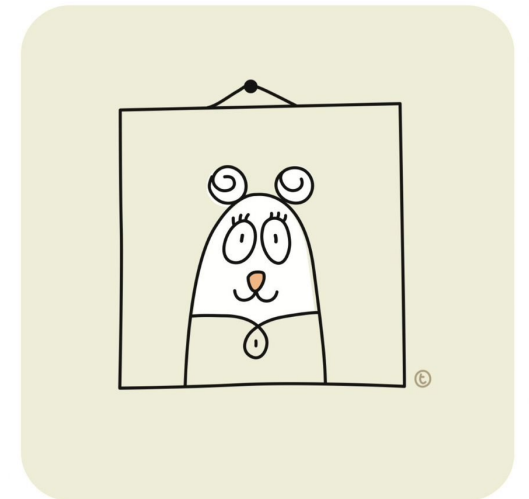
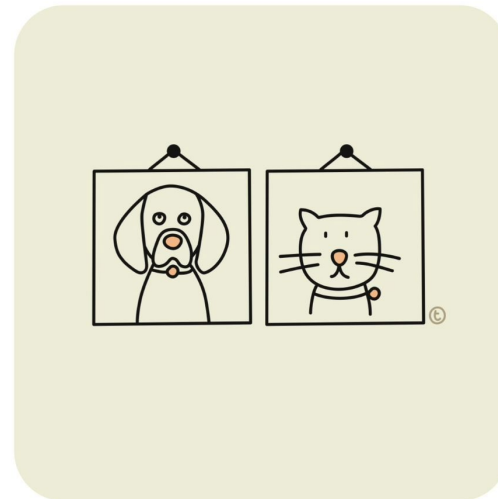
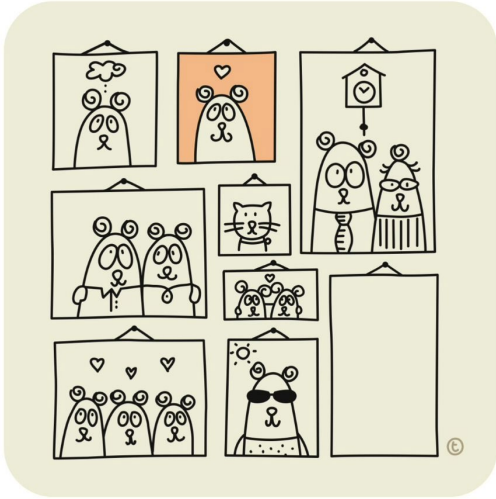
GEWELD IN HET GEZIN BESPREKEN, 59-72

Hoe betrekken we het kind in een gesprek rond geweld in het gezin? Hoe werken we aan herstel?

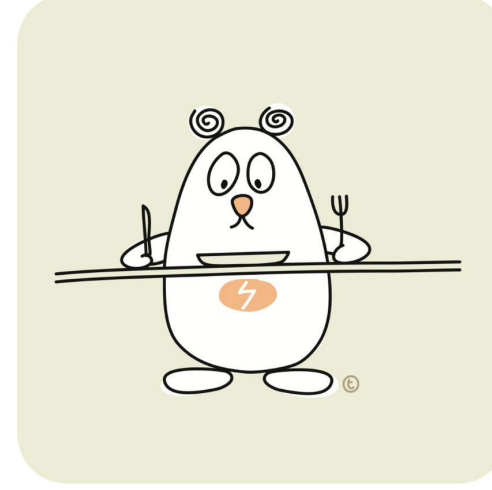
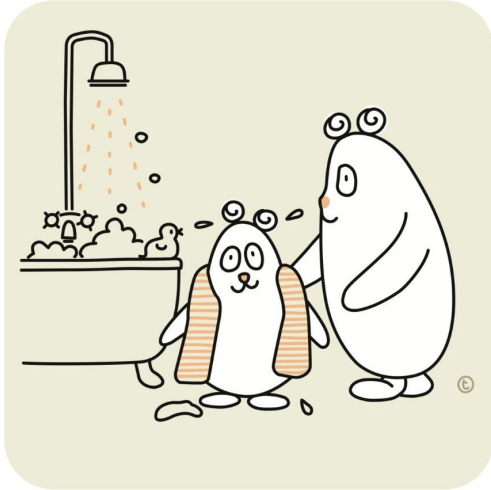
HET GEZIN VERKENNEN

In welk gezin leeft het kind? Hoe ervaart het kind de relaties in het gezin?

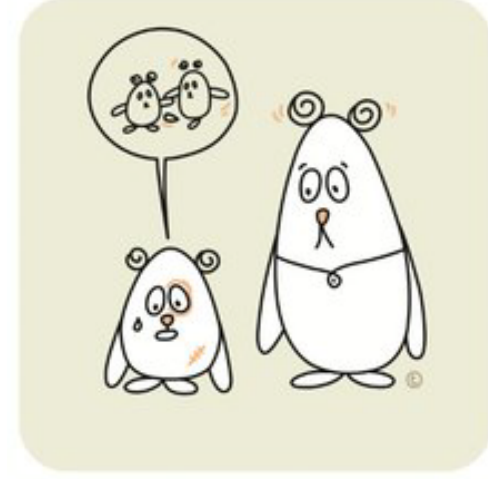
REGELS, BEHOEFTE EN AFSTEMMING IN HET GEZIN

Welke regels heeft het gezin? Wordt het kind gezien in het gezin? Is er tijd voor leuke momenten?

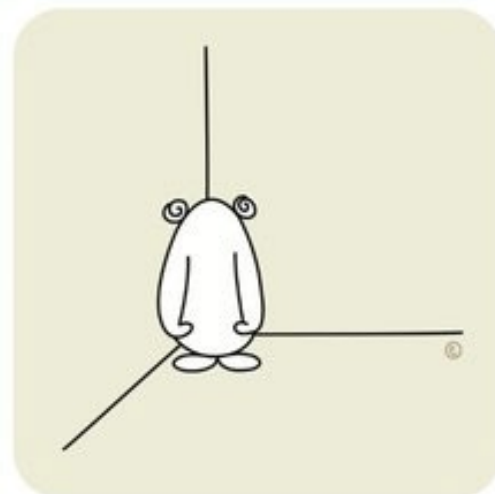
OMGAAN MET MOEILIJKE MOMENTEN EN OPKOMEN VOOR JEZELF

Hoe kan het kind een veilige plek vinden voor zichzelf en veerkrachtig omgaan met geweld?

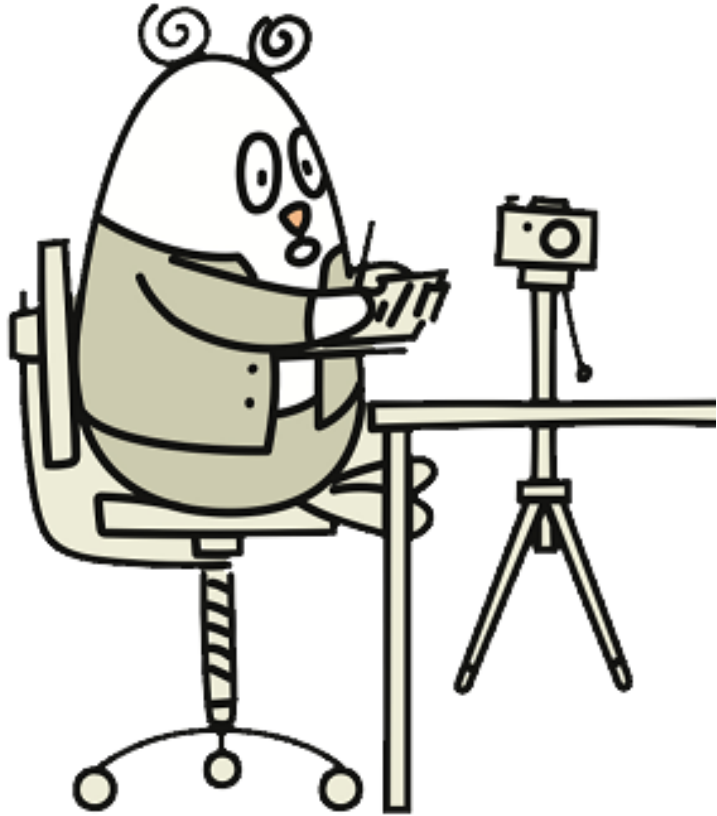

GEWELD IN HET GEZIN BESPREKEN

Hoe betrekken we het kind in een gesprek rond geweld in het gezin? Hoe ervaart het kind het? Hoe werken we aan herstel?

Babo the movie...

Luna in de hoek (thema 4) – Babo in een ‘kind gesprek’ gebruiken

Wat valt je op?

Zie je mogelijkheden binnen je eigen werkcontext?

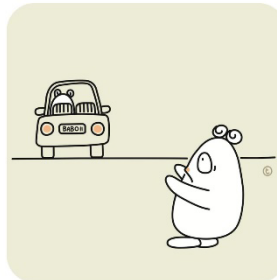
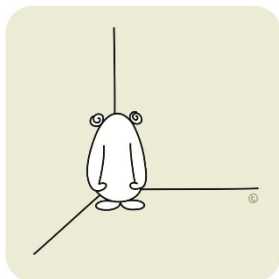
Babo helpt geweld te concretiseren/benoemen

In gesprek met het kind:

- *Babo maakt leuke momenten mee thuis maar ook moeilijke momenten. Babo heeft hier een aantal kaarten meegebracht. Zie jij hier een kaart tussen waarover je iets wil vertellen?*
- *Wanneer vind jij het niet fijn thuis? Wat gebeurt er dan? Hoe voel je je dan?*

In gesprek met het gezin:

- *Net als bij Babo gebeuren er leuke dingen thuis maar zijn er ook moeilijke momenten. Herkennen jullie iets op de prenten waarover jullie iets meer willen vertellen?*
- *Toen Sam en ik een gesprek samen hadden koos hij deze kaart uit. Hij vertelde dat hij zich soms bang voelt als dit gebeurt thuis. Hoe voelen jullie zich op dat moment?*

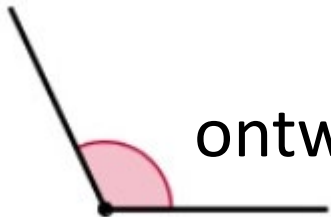
Vanuit welke
theoretische kaders?

traumasensitief

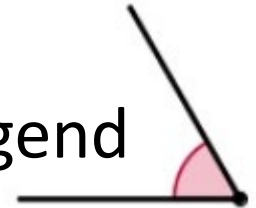

systeemgericht

ontwikkelingsgericht

mentaliseratie-verhogend

1

Ontwikkelingsgericht

Via Babo willen we aansluiten bij de 'taal' van het jonge kind

Uitnodigend om te tekenen, bewegen in de ruimte met hoepels, springen over touw, reiskoffertjes vullen, poppenkast spelen, uitbeelden, enz

Vanuit 3^e persoon 'Babo' of vanuit zichzelf

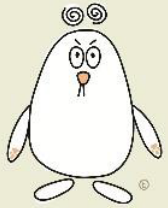

2

Traumasesensitief

OMGAAN MET MOEILIJKE
MOMENTEN
EN OPKOMEN VOOR JEZELF

HYPERarousal

Flight & Fight (zoogdierenbrein)

Optimale arousalzone

Geïntegreerde samenwerking
hersendelen (mensenbrein)

HYPOarousal

Freeze, dissociatie (reptielenbrein)

Voorbeeld van de werkvorm 'Het raampje van Babo'

Stap 1:

Teken een raampje of vraag het kind zelf een raampje te tekenen.

'Dit is het raampje van Babo.'

'Babo is tv aan het kijken. Als Babo lekker tv aan het kijken is, dan zit hij binnen zijn raampje. Hij voelt zich blij.'

Stap 2:

Schets een situatie waarin Babo *boven* zijn raampje functioneert.

'Dan komt mama: "Babo nu ga je stoppen met tv kijken, we gaan slapen."'

*'Nee!' Roept Babo, "ik wil niet gaan slapen!"
'Babo is heel boos, razend zelfs, wanneer mama hem van de bank meetrekt naar boven. Hij slaat wild om zich heen. Het wordt een klein gevecht.'*

Leg de kaart van de boze Babo boven het raampje dat je getekend hebt.

'Babo zit nu niet meer binnen zijn raampje maar erboven. Kijk je even mee?'

Stap 3:

Schets een situatie waarin Babo *onder* zijn raampje functioneert.

'Als Babo die nacht in zijn bedje kruipt, hoort hij mama en papa ruzie maken. Babo is bang van de boze stemmen.'

'Zo bang dat hij een beetje bevriest van binnen. Zijn armen en beentjes worden slap, zijn hoofd denkt dan niet meer, hij voelt zich een beetje 'leeg.'

Leg de kaart van de bange Babo onder het raampje dat je getekend hebt.

'Babo zit ook nu niet binnen zijn raampje maar eronder. Kijk je even mee?'

Stap 4:

Verhelder het 'boven' en 'onder' het raampje functioneren nog even voor het kind met voorbeelden toegepast op de situatie van het kind.

'We hebben nu gezien dat Babo zich soms binnen zijn raampje voelt als hij blij is, maar soms ook buiten zijn raampje. Als hij erboven zit, dan kan het zijn dat Babo heel boos reageert of net heel bang, zo bang dat hij zich verstopt. Als Babo onder het raampje zit, bevriest zijn lichaam even en kan zijn hoofdje niet meer denken. Gelukkig wordt Babo's lichaam en hoofd na een tijdje wachten weer rustig en voelt Babo zich terug normaal.'

'En hoe zit dat bij jou? Wat gebeurt er met jou als "probleemsituatie X" zich voordoet? Ben jij dan heel boos of bang of net bevroren en werkt je hoofd niet meer?'

Stap 5:

Verhelder het verschil tussen grote en kleine raampjes.

'Sommige kinderen hebben "grote" raampjes, terwijl andere kinderen "kleine" raampjes hebben. Daar kiest een kindje niet voor. Kinderen die veel moeilijke dingen hebben meegemaakt, hebben vaak een veel kleiner raampje dan andere kinderen.'

Babo zoekt traumasensitieve oplossingen

Samen met Babo:

- een veiligheidsplan maken

Wat gaat er goed? Hoe kan je deze kwaliteit inzetten bij moeilijkheden en zorgen?

- op zoek naar een veilige plek voor iedereen

Afspraken maken hieromtrent. Bv. als iemand op zijn veilig plekje zit, laten de anderen hem met rust.

- het raampje bespreken van elk gezinslid

Klein raampje? Groot raampje? Wat gebeurt er als je boven/onder je raampje functioneert?

- oefenen in grenzen aangeven

Hoe ga je aangeven dat je iets niet leuk vindt?

3

Systeemgericht

- Hoe werkt het systeem dat voor je zit?
- Hoe stemt het gezin af op de noden/behoefte van het kind?
- Is er aandacht voor fijne én moeilijke momenten bij het kind?
- Zijn er regels en gewoonten in het gezin: hoe loopt dat?

HET GEZIN VERKENNEN

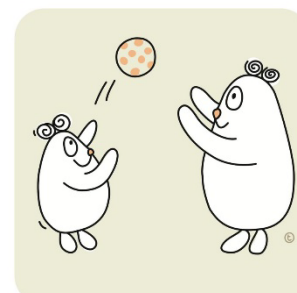
**REGELS, BEHOEFTE
EN AFSTEMMING IN HET GEZIN
VERKENNEN MET BABO**

Babo helpt krachten van het gezin te ontdekken

Het is belangrijk om de krachten van het gezin te benoemen.

Deze krachten kunnen we immers gebruiken in het samen zoeken naar oplossingen.

- Wat vindt Babo/kind leuk in zijn gezin?
- Wat doet het kind graag samen thuis?
Wat is er zo leuk aan? Gebeurt dat vaak? Weten de ouders dit?
- Waarvan genieten de ouders thuis, samen met hun kind?
Wat is er zo leuk aan? Zijn er manieren om dat meer te doen voorkomen?
- Waar is het gezin trots op?

4

Mentalisatie bij het kind/gezin rond geweld bevorderen

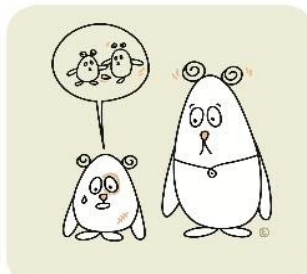
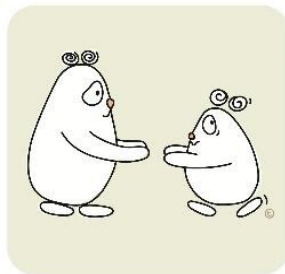
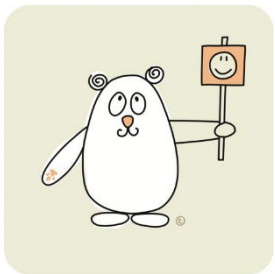
'Mentaliseren = jezelf van buitenaf kunnen zien en de ander van binnenuit kunnen zien.'

Babo helpt het gezin mentaliseren

Wanneer we mentaliseren hebben we aandacht voor de gevoelens, gedachten en wensen van de ander. Hierdoor kunnen we onze gedragingen en die van de ander beter begrijpen en sensitief reageren. Dit kan helpen om geweld te begrijpen en te kunnen stoppen.

- *Hoe voelt Babo zich als hij in de hoek staat?*
- *Hoe voelt het kind zich als hij ziet dat mama en papa ruzie hebben? Waar voelt hij dat?*
- *Mama, hoe denk je dat Kenny zich voelt als hij zijn handjes voor zijn ogen houdt?*
- *Weten mama en papa dat hij zich zo voelt?*
- *Als Bram zo jengelt: wat zou er dan aan de hand zijn met hem, wat zou hij willen zeggen? Doet hij dit expres?*
- *Wat gebeurt er met mama/papa als ze boos worden: wanneer voelen ze dit?*
- *Papa, hoe denk je dat mama zich daarbij voelt? Mama, wat zou papa nu denken?*

Opdracht in kleine groepjes

- Bekijk samen de inhoud van de Babo-box
- Waar zie je kansen om Babo in te zetten in jouw werkcontext?
- Wat vind je uitdagend aan een gesprek met een kind/gezin rond moeilijke situaties thuis? Hoe zou de Babo-box hierbij kunnen helpen?

Toekomst van Babo:

Wordt verwacht

Babo-box 'seksueel geweld'

- Zelfde manier opgebouwd als 'Babo geweld in het gezin bespreekbaar maken'; uitbreiding op de box met 47 communicatiekaarten en 3 verhalen specifiek rond thema seksueel geweld
- Babo reikt 'taal' aan om met het kind(eren)/gezin te communiceren via de 'taal' van het kind over seksualiteit, seksueel geweld en trauma.
- Zowel op preventie- als interventie-niveau.

BABO

Seksualiteit en seksueel geweld bespreekbaar maken met jonge kinderen

www.ucll.be/babo

Vragen?
Interesse in workshops en lezingen op
maat?

Contacteer
anneleen.roelandts@ucll.be